

Záznam z prvého zasadnutia Výboru pre deti a mládež

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Bratislava,
16. augusta 2011, 13.00 hod., miestnosť č. 117

Pritomní (vrátane zúčastnených v zastúpení): viď podľa prezenčnej listiny

Ospravedlnení: Juraj Králik, eRko; Dana Žilinčíková, OZ Návrat; Miroslav Kaňa, Slovenský výbor pre UNICEF

Program rokovania:

1. Otvorenie
2. Prerokovanie a schválenie Rokovacieho poriadku Výboru pre deti a mládež
3. Prerokovanie a schválenie Dodatku č. 1 k štatútu Výboru pre deti a mládež
4. Voľba podpredsedu Výboru pre deti a mládež
5. Voľba delegáta do Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania
6. Východiská plánu činnosti Výboru pre deti a mládež
7. Informácia o Národnom akčnom pláne pre deti na roky 2009 – 2012
8. Informácia o príprave Akčného plánu politiky mládeže v Slovenskej republike na roky 2012-2013
9. Informácia o priebehu a výsledkoch hodnotiaceho projektu Rady Európy „Hodnotenie politik v oblasti participácie detí a mládeže“
10. Návrh na zriadenie pracovnej skupiny pre tvorbu mechanizmu participácie detí a mládeže na tvorbe politik a monitoringu uplatňovania Dohovoru o právach dieťaťa
11. Informácia o návrhu Stratégie Rady Európy o právach dieťaťa
12. Informácia o iniciatíve za prijatie Opčného protokolu k Dohovoru o právach dieťaťa o mechanizme pre podávanie sťažností
13. Rôzne

1. Otvorenie rokovania

Jozef Mihál, podpredseda vlády a minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR, predseda Výboru pre deti a mládež (ďalej len „predseda výboru“)

- v úvode privítal všetkých zúčastnených a otvoril zasadnutie Výboru pre deti a mládež
- priblížil hlavný motív reformy inštitucionálneho rámca ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike, ktorým bolo úsilie vlády Slovenskej republiky o racionalizáciu a zefektívnenie systému mechanizmov ochrany a podpory ľudských práv a súčasné presadenie prierezového prístupu pri implementácii medzinárodne uznaných ľudskoprávných štandardov a noriem

- vysvetlil, že tieto ciele našli svoje vyjadrenie v kreovaní nového odborného, poradného, koordinačného a konzultatívneho orgánu vlády Slovenskej republiky – Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť, ktorá v sebe združila dovtedy samostatne pôsobiace poradné orgány vlády pre špecifické okruhy ľudsko-právnej agendy, pričom ich transformovala do podoby vlastných odborných orgánov, výborov
- predseda výboru predstavil jednotlivých členov výboru a upresnil, že princíp reprezentatívnosti považuje len za čiastočne naplnený, nakoľko deti a mládež sú vo výbore zastúpené len sprostredkované. Z uvedeného dôvodu navrhol zriadenie pracovnej skupiny, výsledkom činnosti ktorej by bol návrh participatívneho modelu fungovania Výboru pre deti a mládež, ktorý by deťom a mladým ľuďom umožnil zapojiť sa do činnosti výboru a priamo sa tak vyjadrovať k záležitostiam, ktoré sa ich týkajú
- predstavil tiež návrh na rozšírenie členskej základne výboru o zástupcov Slovenského výboru pre UNICEF a Národný úrad UNHCR v Slovenskej republike ako organizácií s medzinárodným prvkom
- v závere úvodného slova predstavil program zasadnutia, ktorí prítomní konsenzuálne schválili bez navrhovaného bodu 13 (legislatívne návrhy) z dôvodu neukončeného procesu medzirezortného pripomienkového konania dotknutých materiálov

Janka Divincová, tajomníčka Výboru pre deti a mládež (ďalej len „tajomníčka výboru“)

- konštatovala, že na zasadnutí je prítomná nadpolovičná väčšina členov výboru a zároveň polovica zástupcov organizácií pôsobiacich v oblasti ochrany práv dieťaťa alebo mládeže, z čoho vyplýva, že rokovanie prebieha v súlade so štatútom výboru a výbor je uznášaniaschopný

2. Prerokovanie a schválenie Rokovacieho poriadku Výboru pre deti a mládež

Janka Divincová, tajomníčka výboru

- informovala prítomných o pripomienkach k návrhu Rokovacieho poriadku výboru doručených pred konaním zasadnutia výboru
- pripomienka Ministerstva financií SR sa týkala čl. 3 ods. 3, podľa MF SR navrhované znenie nereflektuje dostatočne skutočnosť, že pôvodne navrhované zastúpenie rezortov na úrovni štátnych tajomníkov bolo nahradené pozíciou nominovaných zástupcov príslušných rezortov. MF SR odporúča umožniť zastúpenie nominovaných zástupcov až na úrovni vedúcich oddelení jednotlivých rezortov
- tajomníčka výboru neodporučila prijatie pripomienky s odvolaním sa na znenie štatútu výboru a odporučila jeho zachovanie v aktuálnom znení, ktoré umožňuje zastúpenie nominovaného zástupcu najnižšie na úrovni riaditeľa príslušného útvaru rezortu. Neodporučila ďalšie znižovanie úrovne zastúpenia člena výboru na úroveň vedúceho príslušného oddelenia rezortu.

Záver: pripomienka Ministerstva financií SR nebola prijatá.

- Združenie samosprávnych krajov SK8 požadovalo zmenu neverejných zasadnutí výboru na zasadnutia verejné

- tajomníčka výboru neodporučila prijatie pripomienky s odvolaním sa na platné znenie štatútu výboru, podľa ktorého sú zasadnutia výboru neverejné. Pripustila zároveň možnosť zmeny rokovacieho poriadku v prípade zmeny znenia platného štatútu výboru.

Záver: pripomienka Združenia samosprávnych krajov SK8 nebola prijatá.

- následne tajomníčka výboru upozornila na komplexnosť otázky zastupovania členov výboru, v súvislosti s čím prítomných požiadala o dodržiavanie ustanovení štatútu, podľa ktorého zastúpenie člena výboru za štátnu správu je možné len na úrovni generálneho riaditeľa sekcie, resp. riaditeľa odboru príslušného rezortu. Osobitne upozornila na formálnu stránku poverenia na zastupovanie, súčasťou ktorého je aj poverenie zaujímať stanoviská a hlasovať na zasadnutí výboru

Peter Guráň, zástupca Slovenského národného strediska pre ľudské práva

- poznamenal, že v čl. 3 ods. 3 návrhu Rokovacieho poriadku výboru by bolo vhodné zameniť poradie vymenovaných subjektov pre účely zvýraznenia postavenia OSN, ktoré ako jediné formalizovalo odporúčania pre Slovenskú republiku
- tento návrh bol prijatý

Záver: Rokovací poriadok prítomní jednohlasne schválili v znení pripomienky prednesenej zástupcom Slovenského národného strediska pre ľudské práva (uznesenie VDM č. 1/2011)

3. Prerokovanie a schválenie Dodatku č. 1 k štatútu Výboru pre deti a mládež

Jozef Mihál, predseda výboru

- uviedol Dodatok č. 1 k štatútu Výboru pre deti a mládež ako iniciatívny materiál predložený v súlade s ustanovením čl. 11 štatútu výboru, podľa ktorého možno štatút meniť a dopĺňať písomnými dodatkami, ktoré schvaľuje na návrh výboru Rada vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť, a následne otvoril diskusiu k tomuto bodu programu

Janka Divinčová, tajomníčka výboru

- informovala prítomných o pripomienke vznesenej zo strany Ministerstva financií SR k článku 5 ods. 17, podľa ktorej je pre účely zrozumiteľnosti potrebné doplniť v odkaze na ustanovenie čl. 5 ods. 17 písmeno b)
- odporučila zapracovanie pripomienky do návrhu Rokovacieho poriadku

Ondrej Gallo, predseda Rady mládeže Slovenska

- poznamenal, že by bolo vhodné pri príležitosti schvaľovania Dodatku č. 1 tento rozšíriť aj o úpravu verejnosti rokovaní Výboru v súlade s požiadavkou Združenia samosprávnych krajov SK8 prednesenou k predchádzajúcemu bodu rokovania

Jozef Mihál, predseda výboru

- vyjadril podporu návrhu prednesenému Ondrejom Gallom

Milica Jančulová, Úrad vlády Slovenskej republiky

- doplnila, že aj rokovania Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť sú koncipované ako verejné, pričom účasť verejnosti sa umožňuje do naplnenia kapacity rokovacej miestnosti a v prípade, že sa výbor rozhodne, môže byť zasadnutie alebo jeho časť aj neverejné

Jozef Mihál, predseda výboru

Záver: po hlasovaní členov výboru konštatoval, že výbor jednohlasne schválil Dodatok č. 1 v znení pripomienok, ktoré odzneli v diskusii (uznesenie VDM č. 2/2011)

4. Voľba podpredsedu Výboru pre deti a mládež

Jozef Mihál, predseda výboru

- zdôraznil, že podľa ustanovenia čl. 5 ods. 3 štatútu výboru, podpredsedom výboru je člen výboru, ktorý zastupuje organizáciu zaoberajúcu sa problematikou spadajúcou do pôsobnosti výboru alebo odborník preukázateľne pôsobiaci v tejto oblasti
- podpredsedu výboru vymenúva predseda výboru na návrh členov výboru
- predseda výboru vyzval členov výboru, aby predniesli svoje návrhy kandidátov na podpredsedu výboru

Drahošlav Štefánek, Ministerstvo zahraničných vecí

- navrhol ako kandidáta p. Petra Guraňa, odôvodniac svoj návrh preukázateľnou odbornosťou a skúsenosťami navrhovaného kandidáta v oblasti ľudských práv a práv detí

Jozef Mikloško, Spoločnosť priateľov detí z detských domovov

- navrhol ako kandidáta predsedu Rady mládeže Slovenska, p. Ondreja Galla

Jozef Mihál, predseda výboru

- v súlade sa návrhom p. Štefana Matulu vyzval oboch kandidátov, aby v krátkosti predstavili svoju víziu fungovania výboru

Peter Guraň, Slovenské národné stredisko pre ľudské práva

- poďakoval prítomným za dôveru
- keďže ochrane práv detí sa venuje už veľmi dlho nielen na Slovensku ale i v zahraničí, vyslovil domnienku, že pozná slabé miesta Slovenskej republiky v tejto oblasti
- podľa jeho názoru u nás existuje množstvo kvalitných projektov, ktoré si ale vyžadujú lepšiu propagáciu a vzájomné prepojenie
- zároveň uviedol, že okrem iného má konkrétnu predstavu o realizácii Všeobecného komentára č. 12 a aktívnym zapojení detí do procesu rozhodovania, ktorú by rád v budúcnosti prezentoval
- vyslovil sklamanie, že zo 180 projektov predložených v rámci grantovej schémy pre ľudské práva ani jeden nie je zameraný priamo na ochranu práv dieťaťa
- v uvedených oblastiach vidí priority pre činnosť Výboru pre deti a mládež

Ondrej Gallo, podpredseda výboru

- rovnako poďakoval za nomináciu
- vyslovil názor, že hoci výbor vznikol z orgánu zameraného na práva detí, problematika mládeže, ktorej sa on venuje, je nemenej dôležitá
- ako prioritu pre činnosť výboru vidí hľadanie takého spôsobu ako zapojiť deti a mladých ľudí do rozhodovacieho procesu, ktorý by bol neformálny a prinášal konkrétne výsledky

Jozef Mihál, predseda výboru

- vyslovil domnienku, že za účelom lepšieho obsiahnutia rovnako problematiky detí ako aj problematiky mládeže by bolo vhodné, aby mal výbor dvoch podpredsedov pôsobiacich v oboch spomínaných oblastiach
- v tejto súvislosti navrhol na najbližšom rokovaní zvážiť zmenu štatútu
- prítomní odsúhlasili voľbu podpredsedu metódou verejného hlasovania členov výboru, ktorí disponujú hlasovacím právom

Záver: Ondrej Gallo získal 8 hlasov, Peter Guráň 7 hlasov, čím prítomní členovia výboru zvolili za podpredsedu Výboru pre deti a mládež Ondreja Galla

5. Voľba delegáta do Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv

Jozef Mihál, predseda výboru

- priblížil prítomným postavenie Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a mechanizmus nominovania zástupcov do uvedeného výboru, následne vyzval členov výboru za mimovládne organizácie, aby navrhli svojho delegáta do Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv

Jozef Mikloško, Spoločnosť priateľov detí z detských domovov

- ako vhodného kandidáta navrhol Štefana Matulu

Štefan Matula, Detský fond Slovenskej republiky

- stručne predstavil svoje pôsobenie v oblasti výskumu

Záver: prítomní členovia výboru jednohlasne schválili nomináciu Štefana Matulu do Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv

Jozef Mihál, predseda výboru

- z ďalšej časti zasadnutia sa ospravedlnil z dôvodu neodkladných povinností a vedením zasadnutia v zmysle štatútu výboru poveril p. Ondreja Galla

6. Východiská plánu činnosti Výboru pre deti a mládež

Ondrej Gallo, podpredseda výboru

- s konštatovaním, že k uvedenému materiálu Spoločný sekretariát výborov neobdržal pripomienky, otvoril diskusiu

Janka Divincová, tajomníčka výboru

- doplnila informáciu, že predkladaný materiál predstavuje len základný rámec (východiská), z ktorého predseda výboru odporúča členom výboru pri návrhoch plánu činnosti vychádzať, nejde o plán ako taký
- upresnila, že cieľom predloženia východísk plánu bolo v tomto iniciačnom štádiu fungovania výboru zapojiť priamo členov výboru do formulovania priorít a zamerania činnosti výboru na ďalšie obdobie. Materiál „Východiská plánu činnosti VDM“ by mal slúžiť ako vodítko a inšpirácia pri zostavovaní plánu a jeho vnútorné štruktúrovanie do tematických oblastí (ktoré zodpovedá štruktúrovaniu implementačných periodických správ k Dohovoru o právach dieťaťa) má slúžiť sprehľadneniu činnosti a prínosu výboru v dlhodobom horizonte
- pri menších clustroch bude ľahšie identifikovať témy, ktoré by možno neboli natoľko zaujímavé, alebo by neboli „prelobované“ do výboru, ale sú dôležité z hľadiska implementácie Dohovoru OSN
- plán výboru bude zostavený až následne, v nadväznosti na doručené podnety členov výboru.

Ondrej Gallo, podpredseda výboru

- upozornil prítomných na termín plnenia v uznesení

Záver: materiál vzal výbor jednohlasne na vedomie v predloženom znení, vrátane navrhovanej úlohy predložiť v termíne do 31. augusta 2011 predsedovi výboru podnety k plánu činnosti Výboru pre deti a mládež (uznesenie VDM č. 3/2011)

7. Informácia o Národnom akčnom pláne pre deti na roky 2009 – 2012

Ondrej Gallo, podpredseda výboru

- uviedol materiál v zmysle predkladacej správy

Janka Divincová, tajomníčka výboru

- pozornosť upriamila na skutočnosť, že kvalita vstupov (odpočtu, návrhov na aktualizáciu) zo strany zainteresovaných rezortov a ďalších subjektov podieľajúcich sa na implementácii Národného akčného plánu pre deti na roky 2009-2012 (ďalej len „NAPD“) sa v roku 2010 v porovnaní s rokom 2009 výrazne zhoršila, tlmočila členom výboru požiadavku, aby dovnútra rezortov informovali o potrebe nápravy (osobitne v kontexte prípravy kumulovanej periodickej správy k implementácii Dohovoru o právach dieťaťa)

- upozornila na požiadavku nielen odpočítavať ale aj priebežne aktualizovať NAPD - pripomenula, že dôvodom jednoročnej periodicity aktualizácie NAPD je to, aby plán zodpovedal aktuálnemu stavu

Milica Jančulová, Úrad vlády SR

- informovala, že na Úrade vlády SR pripravujú koncepciu celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv, ktorá by v sebe zakomponovala rôzne plány, koncepčné plány, materiály verejnej politiky ochrany ľudských práv, s cieľom vytvoriť strešnú celoštátnu stratégiu, ktorá by pokrývala všetky akčné plány a koncepcie (presné označenie bude predmetom ďalšej diskusie)
- na najbližšom zasadnutí Rady vlády by mali byť zadané priority SR v ľudsko-právnej oblasti, dôraz sa bude klásť na okruhy otázok, ktoré je ešte potrebné riešiť v oblasti implementácie medzinárodných dohovorov. Na túto stratégiu bude potrebné prihliadať aj pri neskoršom koncipovaní nového NAPD tak, aby korešpondoval s touto jednotnou stratégiou - zámer stratégie by mal byť vypracovaný v roku 2012.

Mária Nádaždyová, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

- požiadala o informáciu ohľadom toho, ako sa bude ďalej nakladať s odpočtami za rok 2009 a 2010 (ktoré neboli prerokované zaniknutým Výborom ministrov pre deti a teda ani vládou SR) a položila otázku, či odpočet za rok 2011 bude predložený vláde SR, alebo skončí na úrovni Rady vlády.

Janka Divincová, tajomníčka výboru

- vzhľadom na pokročilé obdobie kalendárneho roka (polovica augusta) a súvisiace procesné náležitosti považuje za vhodnejšie racionalizovať zdroje a nevracať sa na zasadnutí výboru k odpočtom za roky 2009 a 2010 (tie sú napriek tomu k dispozícii členom výboru ako pracovné materiály), nakoľko na rokovanie vlády SR by sa materiál dostal až v období odpočtu za rok 2011 (marec 2012)
- odporučila zamerať pozornosť na aktualizáciu NAPD pre obdobie nasledujúceho roka tak, aby uložené úlohy umožnili naplnenie odporúčaní Výboru OSN pre práva dieťaťa

Záver: materiál vzal výbor jednohlasne na vedomie v znení pripomienok, ktoré odzneli v diskusii (uznesenie VDM č. 4/2011)

8. Informácia o príprave Akčného plánu politiky mládeže v Slovenskej republike na roky 2012-2013

Jana Miháliková, Medzirezortná pracovná skupina k príprave Akčného plánu politiky mládeže v Slovenskej republike na roky 2012-2013

- informovala o existencii medzirezortnej pracovnej skupiny (ďalej „MPS“), ktorá vykazuje isté prieniky v agende s aktuálne konštituovaným Výborom pre deti a mládež, osobitne s ohľadom na prierezovosť a horizontálnosť niektorých tém, ako participácia mládeže a ľudské práva, kde vidí priestor pre väčšie zapojenie výboru

- MPS sa sústreďuje na kľúčové témy, ako bývanie, zamestnanosť, rodina, v kontexte ktorých vidí priestor na spoluprácu s výborom
- zdôraznila medzisektorový a medzirezortný charakter pracovnej skupiny, ktorý zatiaľ u nás nemá dostatočne pevnú tradíciu
- uviedla, že posledný akčný plán politiky mládeže je stále aktuálny a súbežne bežia prípravy na nový akčný plán – konštatovala, že v tejto súvislosti sa členovia oprávnené pýtajú, akým spôsobom môže za daných okolností prebehnúť potrebná analýza
- nakoľko tento mechanizmus nie je zatiaľ doriešený, bude potrebná intenzívna komunikácia, pri ktorej významnú úlohu môže zohrať sekretariát MPS

Darina Švábyová, generálna prokuratúra SR

- položila otázku, či je zámerom, aby Akčný plán politiky mládeže nahradil Národný akčný plán pre deti

Jana Miháliková, Medzirezortná pracovná skupina k príprave Akčného plánu politiky mládeže v Slovenskej republike na roky 2012-2013

- vysvetlila, že napriek niektorým spoločným témam ide o dva rôzne dokumenty, Akčný plán politiky mládeže je oveľa širší
- zároveň v tejto súvislosti upozornila, že zatiaľ chýba potrebná koordinácia a synergia

Ondrej Gallo, podpredseda výboru

- doplnil, že v prípade Národného akčného plánu pre deti nejde o aktivitu súčasného Výboru pre deti a mládež, uvedený proces vznikol ešte pred kreovaním tohto výboru a v súčasnosti je úmyslom skôr priniesť túto tému do výboru

Štefan Matula, Detský fond SR

- upozornil na to, že hoci ide o dva rozdielne procesy, objekt je ten istý, a vyslovil obavu v súvislosti s financovaním

Janka Divincová, tajomníčka výboru

- vysvetlila, že príčina toho, prečo sú tieto problematiky riešené súbežne, ale zatiaľ nie koordinovane, súvisí s ich gestormi: MŠVVaŠ SR - Akčný plán politiky mládeže, MPSVR SR - Národný akčný plán pre deti
- doplnila, že prvý krok ku koordinácii je zabezpečený tým, že Jana Miháliková je povinne prizývanou členkou výboru a zastupuje medzirezortnú pracovnú skupinu, ktorá zastrešuje činnosť akčného plánu politiky mládeže

Jana Miháliková, Medzirezortná pracovná skupina k príprave Akčného plánu politiky mládeže v Slovenskej republike na roky 2012-2013

- na otázku Jozefa Mikloška ohľadom mechanizmu tvorby MPS odpovedala, že koordinátorom štátnej politiky mládeže (t.j. tvorby a implementácie) je MŠVVaŠ SR,

pričom jednotlivé rezorty nominovali svojich zástupcov do MPS na základe výzvy ministra školstva

- zatiaľ sa MPS stretáva 2-krát ročne, na stretnutiach sa schvaľujú výsledky pracovných skupín, ktoré definujú, čo by bolo potrebné riešiť v najbližších dvoch rokoch v jednotlivých oblastiach

Darina Švábyová, generálna prokuratúra SR

- požiadala o upresnenie, či Výbor pre deti a mládež bude naďalej pracovať s Národným akčným plánom pre deti, alebo bude vychádzať aj z Akčného plánu politiky mládeže. Pri významnom prieniku oboch materiálov to považuje za trieštenie síl a mrhanie financiami.

Milica Jančulová, Úrad vlády Slovenskej republiky

- poukázala na to, že práve zámerom pripravovanej stratégie ochrany a podpory ľudských práv je, aby sa pri zadefinovaní priorít nevykazovali duplicity, ale sa pokryli všetky oblasti v jednom strešnom materiáli
- ponúkla členom výboru možnosť spolupráce na tvorbe stratégie a zároveň zdôraznila dôležitosť finančného krytia navrhovaných priorít, nakoľko bez dostatočného finančného krytia ich plnenie bude zlyhávať

Eva Masárová, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

- pokúsila sa objasniť situáciu – oblasť politiky mládeže na Slovensku je širšia téma, než to, čomu sa venuje výbor, ktorý má zameranie na ľudské práva
- MPS rieši komplexne politiku voči mládeži, zatiaľ čo výbor sa bude sústreďovať na zabezpečovanie ľudských práv voči mládeži - výbor by mohol napr. odbremeniť činnosť MPS od oblasti (ľudské práva) a systematickejšie sa jej venovať, a využiť doteraz spracované výsledky MPS v tejto oblasti

Ondrej Gallo, podpredseda výboru

- poznamenal, že je výzvou aj pre výbor nájsť spôsob, ako komunikovať s MPS a ako si navzájom pripomienkovať témy v oblasti ľudských práv mladých ľudí a mládeže

Peter Guráň, Slovenské národné stredisko pre ľudské práva

- poznamenal, že výbor pri svojej činnosti bude neustále narážať na otázku spomínaných dvoch skupín (deti a mládež), keďže princíp zriadenia výboru vyplýva z medzinárodných záväzkov k ľudskoprávnym dohovorom, pričom takýto dohovor vo vzťahu k mládeži neexistuje - tam možno hovoriť o ďalších rozmeroch tejto cieľovej skupiny
- v tejto súvislosti podporil návrh ustanoviť dvoch podpredsedov výboru, z ktorých každý by adresne zastrešoval jednu cieľovú skupinu
- poukázal na to, že aj Výbor OSN pre práva dieťaťa sa zaoberal potrebou preklenutia väzby medzi témou detí a mládeže, v tejto súvislosti pripravuje Výbor OSN pre práva dieťaťa aj všeobecný komentár (general comment)

- upozornil, že oba spomenuté akčné plány nemôžu mať rovnaké zameranie, ich medzinárodnoprávna validita sa tiež líši
- uviedol, že bude potrebné ustanoviť, podľa akých vládnych dokumentov sa bude výbor pri svojej činnosti riadiť

Štefan Matula, Detský fond SR:

- vyjadril názor, že je potrebné zamerať sa priamo na potreby detí a pri ich naplňaní hľadať synergiu a vyhýbať sa formálnym riešeniam

Ondrej Gallo, podpredseda výboru

- upriamil pozornosť na potrebu aktívne začleniť deti a mládež do fungovania výboru, k čomu by mala vzniknúť predsedom výboru avizovaná pracovná skupina
- vyjadril názor, že je výzvou nájsť spôsob pokrytia nielen oblastí detí, ktorá je do veľkej miery už definovaná, ale aj oblasť mládeže a premietnuť túto výzvu do plánu činnosti výboru

Mária Nádaždyová, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

- upozornila, že pri oboch akčných plánoch je potrebné dbať na to, aby jednotlivé témy boli dostatočne prierezové, a vyhýbať sa duplicitám. Zameranie politik je dlhodobejšie, vytvára však predpoklady na plnenie konkrétnych úloh.

Ondrej Gallo, podpredseda výboru

- navrhol uzavrieť diskusiu konštatovaním, že výbor berie informáciu o príprave Akčného plánu politiky mládeže v Slovenskej republike na roky 2012-2013 na vedomie a ukladá nominovanej zástupkyňi MPS predložiť materiál na zasadnutie výboru

Jana Miháliková, Medzirezortná pracovná skupina k príprave Akčného plánu politiky mládeže v Slovenskej republike na roky 2012-2013

- informovala, že výstupy pracovných skupín budú známe a prvý draft materiálu bude pripravený koncom septembra

Janka Divincová, tajomníčka výboru

- v tejto súvislosti doplnila, že sekretariát zabezpečí distribúciu uvedeného materiálu všetkým členom výboru a jeho následné zaradenie na najbližšie zasadnutie výboru

Záver: podpredseda výboru formuloval záver s upresnením termínu plnenia úlohy uloženej členke výboru do 30. septembra 2011, prítomní jednohlasne prijali formulovaný záver (uznesenie VDM č. 5/2011)

9. Informácia o priebehu a výsledkoch hodnotiaceho projektu Rady Európy „Hodnotenie politik v oblasti participácie detí a mládeže“

Janka Divincová, tajomníčka výboru

- stručne predstavila ciele a priebeh projektu
- vysvetlila, že správa, ktorá je výsledkom hodnotiaceho projektu je istým zmapovaním legislatívnej roviny a praxe a tiež toho, do akej miery majú deti a mladí ľudia možnosť reálne sa zapájať do rozhodovania vo veciach ktoré sa ich týkajú
- výsledkom je na národnej úrovni prehľad o tom, do akej miery je implementované právo detí a mladých ľudí podľa článku 12 Dohovoru o právach dieťaťa
- na nadnárodnej úrovni empirické dáta získané na základe hodnotiaceho procesu poslúžia ako podklad pre formulovanie odporúčania Výboru ministrov Rady Európy, ktoré vytvára nové štandardy pre aplikáciu tohto práva v európskom regióne a zároveň budú podkladom pre tvorbu seba hodnotiaceho nástroja na individuálne použitie v jednotlivých členských štátoch,
- je predpoklad, že finálna editovaná verzia z Rady Európy so zapracovanými pripomienkami by mala byť k dispozícii koncom septembra, následne Spoločný sekretariát výborov tento materiál poskytne členom výboru s cieľom implementovať jednotlivé odporúčania formulované v hodnotiacej správe

Záver: výbor zbral na vedomie informáciu o priebehu a výsledkoch hodnotiaceho projektu Rady Európy „Hodnotenie politik v oblasti participácie detí a mládeže“ a zároveň členom výboru uložil povinnosť spolupracovať s národným kontaktným bodom pre program Rady Európy „budujme Európu pre deti a s deťmi“ pri implementácii odporúčaní záverečnej hodnotiacej správy projektu - Spoločným sekretariátom výborov (uznesenie VDM č. 6/2011)

10. Návrh na zriadenie pracovnej skupiny pre tvorbu mechanizmu participácie detí a mládeže na tvorbe politik a monitoringu uplatňovania Dohovoru o právach dieťaťa

Janka Divincová, tajomníčka výboru

- odporučila, aby sa členovia výboru dohodli, čo konkrétne bude obsiahnuté v pojme „monitoring uplatňovania Dohovoru o právach dieťaťa“; vyjadrila názor, že by bolo vhodné interpretovať označenie pracovnej skupiny širšie a chápať tým aj uplatňovanie opčných protokolov k Dohovoru o právach dieťaťa, príp. tiež zväziť spôsob zahrnutia monitoringu uplatňovania Dohovoru o osobách so zdravotným postihnutím, ktorého určité aspekty sa tiež týkajú činnosti výboru

Stanislav Trnovec, Klub mnohohetných rodín

- upriamil pozornosť prítomných na problematiku detí so zdravotným postihnutím, najmä v otázkach integrácie do spoločnosti, vzdelávania, opatrovania s konštatovaním, že ide veľmi málo prepracovanú oblasť, ktorej treba venovať dostatočnú pozornosť

Ondrej Gallo, podpredseda výboru

- spresnil, že zatiaľ je úlohou výboru zriadenie pracovnej skupiny, nie nominácia členov alebo definovanie konkrétnej náplne

Janka Divincová, tajomníčka výboru

- doplnila, že výsledkom činnosti pracovnej skupiny by mal byť návrh na modifikáciu fungovania samotného výboru, t.j. umožnenie deťom a mladým ľuďom priamo sa zúčastňovať na činnosti výboru

Mária Nádaždyová, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

- vrátila sa k problému prierezovosti v súvislosti s deťmi so zdravotným postihnutím, poznamenala, že podobnú otázku bude určite riešiť aj Výbor pre osoby so zdravotným postihnutím
- vyjadrila názor, že ak bude možné zabezpečiť prepojenie prostredníctvom spoločnej pracovnej skupiny, sekcia sociálnej a rodinnej politiky MPSVR SR túto iniciatívu podporí

Eva Masárová, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

- vyzvala na vyjasnenie cieľov a zamedzenie duplicity v súvislosti s tým, že ministerstvo školstva už otázku participácie mládeže rieši formou štruktúrovaného dialógu
- zaujímala sa o zloženie pracovnej skupiny, mechanizmus nominácie jej členov a konkrétneho obsahu činnosti pracovnej skupiny

Ondrej Gallo, podpredseda výboru

- vysvetlil, že predmetom činnosti pracovnej skupiny je práve tvorba mechanizmu zapojenia - participácie detí a mládeže
- pripomenul, že výzvu na zastúpenie detí a mladých ľudí vo výbore vzniesol UNICEF už na konštitutívnom zasadnutí výboru

Kálmán Petőcz, tajomník Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

- požiadal o vysvetlenie názvu pracovnej skupiny, konkrétne položil otázku, či ide o dve rozdielne úlohy zahrnuté v činnosti pracovnej skupiny
- po potvrdení zo strany tajomníčky výboru, že ide o dve oblasti - tvorbu mechanizmu participácie detí a mládeže na tvorbe politik a na monitoringu uplatňovania Dohovoru o právach dieťaťa, vyjadril tomuto návrhu podporu
- v súvislosti s problematikou detí so zdravotným postihnutím pripomenul, že ide najmä o oblasť vzdelávania a uplatnenia na trhu práce, čomu sa venuje aj pracovná skupina k inkluzívnemu vzdelávaniu v rámci Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

Štefan Matula, Detský fond SR

- navrhol z názvu vypustiť spojenie „tvorbe politik“

Stanislav Trnovec, Klub mnohohodetných rodín

- v súvislosti s problematikou detí so zdravotným postihnutím upozornil na to, že táto oblasť zahŕňa aj dospelých, ktorí sa o takéto deti starajú, spravidla matky, čo zároveň úzko súvisí s problémom chudoby
- upozornil, že na základe najnovších výskumov je zrejmé, že táto oblasť nie je dostatočne pokrytá

Ondrej Gallo, podpredseda výboru

- navrhol uzavrieť diskusiu s tým, že pripomienky týkajúce sa náplne činnosti pracovnej skupiny budú riešené v rámci jej kompetencie
- poznamenal, že samotný názov skupiny nie je problematický, pokiaľ bude vyjasnený jeho obsah

Jozef Mikloško, Spoločnosť priateľov detí z detských domovov – Úsmev ako dar

- položil otázku, kto bude menovať jednotlivých členov pracovnej skupiny

Janka Divincová, tajomníčka výboru

- odpovedala, že štatút neurčuje kritériá pre činnosť pracovnej skupiny, preto by bolo vhodné osvojiť si pravidlá, ktoré má Rada vlády už zavedené pre tvorbu a činnosť svojich pracovných skupín

Ondrej Gallo, podpredseda výboru

- navrhol prítomným, aby si určili vedúceho pracovnej skupiny
- vyslovil názor, že najefektívnejšie sa javí ustanovenie tajomníčky výboru na túto funkciu

Záver: vzhľadom k všeobecnému konsenzu bol návrh na zriadenie pracovnej skupiny spolu s odporúčaním menovania tajomníčky výboru za vedúcu pracovnej skupiny jednohlasne prijatý (uznesenie VDM č. 7/2011)

11. Informácia o návrhu Stratégie Rady Európy o právach dieťaťa

Janka Divincová, tajomníčka výboru

- objasnila, že uvedená informácia súvisí s realizovaním programu Rady Európy „Budujme Európu pre deti a s deťmi“ a aktuálnym procesom konzultácií Rady Európy s členskými štátmi pri formulovaní svojich priorít pre obdobie rokov 2012 – 2015
- Spoločný sekretariát výborov ako národný kontaktný bod programu predkladá návrh priorít na pripomienkovanie jednotlivým členom výboru za účelom formulovania národnej pozície, ktorú bude následne tlmočiť Rade Európy

Záver: výbor zobral na vedomie informáciu o návrhu Stratégie Rady Európy o právach dieťaťa a uložil členom výboru predložiť národnému kontaktnému bodu pripomienky spolu s informáciou o spôsoboch implementácie jednotlivých bodov v termíne do 31. augusta 2011 a zároveň národnému kontaktnému bodu oboznámiť členov výboru s konsolidovaným znením pripomienok k návrhu stratégie v termíne do 15. septembra 2011 a predložiť sekretariátu Rady Európy konsolidované znenie pripomienok za Slovenskú republiku k návrhu stratégie Rady Európy o právach dieťaťa do 20. septembra 2011 (uznesenie VDM č. 8/2011)

12. Informácia o iniciatíve za prijatie Opčného protokolu k Dohovoru o právach dieťaťa o mechanizme pre podávanie sťažností

Janka Divinčová, tajomníčka výboru

- materiál uviedla informáciu o tom, že Slovenská republika sa počas svojho členstva v Rade OSN pre ľudské práva významne angažovala práve v oblasti ochrany práv dieťaťa a to tým, že iniciovala a viedla pracovnú skupinu, ktorá pracovala na návrhu nového opčného protokolu k Dohovoru o právach dieťaťa
- uvedený opčný protokol predstavuje istý implementačný nástroj Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý vytvára mechanizmus pre predkladanie sťažností Výboru OSN pre práva dieťaťa priamo deťmi, resp. tiež ich zástupcami
- nakoľko pracovnú skupinu viedol Drahoslav Štefánek, člen výboru, požiadala ho o doplnenie informácií

Drahoslav Štefánek, Ministerstvo zahraničných vecí SR

- doplnil, že Dohovor o právach dieťaťa je jedinou z hlavných medzinárodných zmlúv v oblasti ochrany ľudských práv, ktorý nemá mechanizmus na podávanie sťažností z dôvodu porušenia Dohovoru a jeho opčných protokolov
- proces prípravy opčného protokolu prebiehal v rokoch 2009-2011 pod vedením Slovenskej republiky a zahŕňal predloženie troch rezolúcií Rady OSN pre ľudské práva a dvoch záverov pracovnej skupiny, pričom bol zavŕšený vo februári 2011 úspešným schválením opčného protokolu v rade OSN pre ľudské práva
- text opčného protokolu následne (na jeseň 2011) bude predložený na zasadnutí Valného zhromaždenia OSN, kde bude prerokovaný v jeho treťom výbore a pravdepodobne v decembri 2011 sa očakáva jeho schválenie v pléne Valného zhromaždenia OSN; ďalší postup určí rezolúcia, ale dá sa očakávať podpísanie opčného protokolu v marci 2012
- vzhľadom na svoju angažovanosť v procese je potrebné, aby Slovenská republika bola pripravená ratifikovať a následne implementovať tento opčný protokol

Záver: výbor vzal informáciu o iniciatíve za prijatie Opčného protokolu k Dohovoru o právach dieťaťa o mechanizme pre podávanie sťažností na vedomie (uznesenie č. 9/2011)

13. Rôzne

Kálmán Petöcz, tajomník Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

- vyjadril znepokojenie nad tým, prečo na zasadnutí výboru neodznala informácia zo zasadnutia Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť, keďže z neho vyplynuli závery relevantné aj pre Výbor pre deti a mládež, najmä v súvislosti s prípravou dlhodobej stratégie ochrany ľudských práv
- vyslovil názor, že Výbor pre deti a mládež by mal nasledovať ľudskoprávne priority, ktoré by sa mali dostať aj do stratégie ochrany ľudských práv
- v súvislosti s reformou Strediska pre ľudské práva a ombudsmana spomenul skutočnosť, že podľa pripraveného návrhu by mal mať ombudsman troch zástupcov, z ktorých jeden by mal zastrešovať problematiku ochrany práv dieťaťa

Janka Divincová, tajomníčka výboru

- doplnila, že problematika zadefinovania ľudskoprávnych priorít výboru pre účely stratégie bola na výbore prerokovaná ešte pred príchodom p. Petőcza, ktorému v účasti na celom zasadnutí zrejme bránili iné pracovné povinnosti
- čo sa týka otázky inštitucionálneho riešenia nezávislej inštitúcie ochrany práv dieťaťa, táto nebola zaradená do programu zasadnutia výboru po konzultácii so sekretariátom Rady vlády z dôvodu, že súvisiaca analýza právnych a finančných dopadov transformácie Slovenského národného strediska pre ľudské práva, ku ktorej by mal výbor zaujať stanovisko, bude k dispozícii až koncom septembra
- potvrdila, že ako tajomníčka výboru zabezpečí, aby boli v budúcnosti do programu zasadnutia výboru štandardne zaraďované informácie o záveroch Rady

Ondrej Gallo, podpredseda výboru

- informoval prítomných, že závery zo zasadnutia im budú doručené elektronicky, zároveň odporučil, aby termíny plnenia jednotlivých úloh boli v komunikácii Spoločného sekretariátu výborov s členmi výboru zvýraznené
- poďakoval za účasť a uzavrel zasadnutie

Zapísala:

Stanislava Bazsová, Spoločný sekretariát výborov

Za správnosť:

Janka Divincová, tajomníčka Výboru pre deti a mládež

Schválil:

Jozef Mihál, podpredseda vlády a minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR, predseda výboru

Ondrej Gallo, predseda Rady mládeže Slovenska, podpredseda výboru

Príloha:

Prezenčná listina